

TALOUSARVIOALOITE 192/2012 vp

Määrärahan osoittaminen pilaantuneiden maiden kunnostamiseen Uudellamaalla

Eduskunnalle

Uudellamaalla on runsaasti pilaantuneita maa-alueita. Kiireellisesti kunnostettavia kohteita on asuinalueilla, tärkeillä pohjavesialueilla tai vedenottamoiden läheisyydessä. Useimmat vanhoista teollisuus-, varasto- ja satama-alueista sijaitsevat kaupunkien ja kylien keskustoissa. Yhdyskuntarakenteen tiivistyessä ja aikaisemman toiminnan loputtua tai siirryttyä muualle alueita on otettu mm. asutus- ja virkistyskäyttöön. Aikaisemmasta toiminnasta maaperään joutuneet haitalliset aineet, kuten sahojen kloorifenolit, dioksiinit ja furaanit tai pesuloiden liuottimet, aiheuttavat maaperän tai pohjaveden pilaantumista ja alueille puhdistustarvetta.

Vanhat käytöstä poistetut kaatopaikat aiheuttavat usein vakavan riskin sekä pinta- että pohjavesiin. Pahimmissa tapauksissa teollisuusjätteitä sisältävien suljettujen kaatopaikkojen alueille tai välittömään läheisyyteen on rakennettu asutusta tai teollisuutta, jolloin suorat terveysriskit ovat mahdollisia. Pilaantuminen on syntynyt aikana, jolloin lainsäädäntö ei asettanut kaatopaikkarakenteille vaatimuksia eikä edellyttänyt kaatopaikan pitäjältä tiukkaa valvontaa ja jälkihoitoa.

Uudellamaalla mm. Tuusulassa Kellokosken ruukin toiminnan vuoksi alueella on vanha kaatopaikka-alue ja maaperässä ja alueen halki kulkevan Keravanjoen jokisedimentissä on monia myrkyllisiä aineita. Alueen puhdistaminen on

välttämätöntä, ennen kuin Kellokosken ruukin kulttuurihistoriallisesti arvokasta miljöötä päästään kunnostamaan ja alueen säilymisen ja käytön turvaavaa täydennysrakentamista toteuttamaan. Tuusulan kunta ja maanomistaja ovat tehneet aktiivista työtä ongelman ratkaisemiseksi. Alueen kunnostaminen tulisi konsulttiselvityksen mukaan maksamaan arviolta 5 000 000 euroa, mutta hankkeen toteuttaminen vaatisi valtiota osallistumaan kokonaiskustannuksiin.

Vaikka suurin osa pilaantuneiden alueiden puhdistamiskustannuksista lankeaaakin pilaantumisen aiheuttajien ja alueiden haltijoiden maksettavaksi, myös kuntien ja valtion varoja tarvitaan tutkimuksiin ja kunnostustoimiin. Valtio on osallistunut kunnostamiseen useimmiten vanhoissa pilaantumistapauksissa, joissa kunnostamisella on ympäristö- ja terveysriskien vuoksi kiire ja kunnostamisvastuu on langennut kunnalle. Ilman valtion osallistumista kunnostuskustannukset saattavat joidenkin kuntien kohdalla johtaa taloudellisesti kestävämpään tilanteeseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2013 talousarvioon momentille 35.10.20 lisäyksenä 1 500 000 euroa pilaantuneiden maiden kunnostamiseen Uudellamaalla.

TAA 192/2012 vp — Merja Kuusisto /sd ym.

Helsingissä 28 päivänä syyskuuta 2012

Merja Kuusisto /sd
Antti Kaikkonen /kesk
Matti Saarinen /sd